

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	SOŠ Jána Antonína Baťu, Námestie SNP 5, Partizánske
4. Názov projektu	Zvyšujeme kvalitu vzdelávania a odbornej prípravy
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z792
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub finančnej gramotnosti v príprave na život – prierezové témy.
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Ingrid Rigáňová
8. Školský polrok	01.02.2021-30.06.2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	https://sospe.edupage.org/text/?text=text/text19&subpage=5

10.

Úvod

Pedagogický klub finančnej gramotnosti v príprave na život– prierezové témy je vytvorený učiteľmi odborných predmetov, majstrami OV, ktorí sa stretávajú s témou finančnej gramotnosti vo výučbe svojho predmetu, ako prierezovej témy.

Klub bude fungovať počas školských rokov, od septembra 2020 do januára 2023 (spolu 25 mesiacov) a jeho udržateľnosť vychádza z koncepcie nového modelu SOŠ, ktorého súčasťou sú „riešiteľské rady“ tímov pre vzdelávacie oblasti ISCED 3A a pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Spôsob organizácie: stretnutia 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Varianta klubu: pedagogický klub s výstupmi.

Zameranie pedagogického klubu:

Pedagogický klub sa bude zameriavať na rozvoj finančnej gramotnosti v rámci odborného vzdelávania a prípravy na povolanie, ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne finančnej gramotnosti žiakov naprieč vzdelávaním.

Finančná gramotnosť je dôležitou (kľúčovou) schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší úspešný osobnostný a profesijný rast žiaka.

Zrealizované stretnutia:

Február 2021 – 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

Marec 2021 – 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

Apríl 2021 - 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

Máj 2021- 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

Jún 2021- 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

V rámci činnosti pedagogického klubu sa chceme zaoberať najefektívnejšími metódami a stratégiami pre rozvoj finančnej gramotnosti.

Vychádzame z identifikovaných potrieb odborného vzdelávania a prípravy v tejto oblasti, ako sú:

- prakticky používať informácie z oblasti finančnej gramotnosti- v konkrétnych situáciách,
- aplikovať vedomosti o zákonitostiach, zásadách, procesoch, normách a všeobecných pojmoch z finančnej gramotnosti v širších súvislostiach,
- monitorovať, analyzovať, plánovať, organizovať a vyhodnocovať konkrétne pracovné postupy s ohľadom na efektívnosť, finančnú náročnosť a hospodárnosť.

Ďalšie činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu:

- Tvorba Best Practice,
- Prieskumno-analytická a tvorivá činnosť týkajúca sa výchovy a vzdelávania a vedúca k zlepšeniu a identifikácii OPS,
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód,
- Výmena skúseností v oblasti medzi-predmetových vzťahov,
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- Diskusné posedia a štúdium odbornej literatúry,
- Identifikovanie problémov v rozvoji finančnej gramotnosti žiakov a možné riešenia.

Stručná anotácia:

Pedagogický klub finančnej gramotnosti v príprave na život – prierezové témy sa zaoberal nasledujúcimi témami:

- Tvorba a zdieľanie Best Practice, ktoré zvyšujú úroveň finančnej gramotnosti žiakov,
- diskusia k téme finančná gramotnosť a modernizácia OVP,
- zásady tvorby OPS, prezentácia
- metódy práce s textom a tvorba inovatívnych materiálov, ktorých aplikácia zvyšuje úroveň finančnej gramotnosti žiakov,
- efektívne metódy pre podporu finančnej gramotnosti: brainstorming, kognitívne metódy, komunikačné metódy.

Kľúčové slová:

Finančná gramotnosť, efektívne metódy, best practice.

Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu na zasadnutiach pedagogického klubu finančnej gramotnosti v príprave na život – prierezové témy.

Priblíženie témy:

Za rok činnosti nášho klubu sme zaznamenali všeobecne stúpajúci záujem našich žiakov o finančnú gramotnosť, ako o kľúčovú životnú zručnosť.

Finančná gramotnosť sa stáva kľúčovou zručnosťou, a to aj z týchto dôvodov:

- Väčšia zodpovednosť jednotlivca – počet rozhodnutí týkajúcich sa financií, ktoré jednotlivec musí urobiť, narastá v dôsledku zmien na trhu a v ekonomike.
- Rozšírená ponuka širokého spektra finančných produktov a služieb – narastajúci počet spotrebiteľov má prístup k širokému spektru finančných produktov a služieb. Dostupné produkty sa stávajú komplikovanejšími a jednotlivec musí zvažovať také faktory ako sú poplatky, úroky zaplatené alebo získané, trvanie zmluvy a mieru rizika.
- Zvýšený dopyt po finančných produktoch a službách – ekonomický rozvoj a rozvoj technológií priniesli väčšie globálne prepojenie a obrovské zmeny v oblasti prenosu dát a vo finančných transakciách. Všetky uvedené trendy prenášajú zodpovednosť za dôležité finančné rozhodnutia.

Považujeme za dôležité pokračovať aj v nasledujúcom školskom roku v činnosti nášho PK a ďalej rozvíjať finančnú gramotnosť našich žiakov.

Jadro:**Popis témy/problém****Problém:**

V medzinárodnom porovnaní úrovne finančnej gramotnosti v roku 2015 dosiahli slovenskí žiaci v porovnaní s rovesníkmi z iných krajín podpriemerné umiestnenie.

„V rizikovej skupine sa umiestnila viac ako tretina žiakov, teda 34,7 percenta našich žiakov nie je schopných v základných súvislostiach riešiť a aplikovať v praxi otázky a problémy týkajúce sa financií,“ uvádza sa v správe ministerstva školstva k výsledkom PISA 2015. Žiaci pritom dosiahli výrazne horšie výsledky ako v predošlom meraní PISA.

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Spôsobilosť rozumieť finančným produktom, službám, ktoré poskytuje trh a ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou nášho osobného a rodinného života má dôležitý vplyv na životnú úroveň.

Finančná gramotnosť získaná v školskom prostredí je chápaná ako kompetencia žiaka nadobudnuté vedomosti, zručnosti, postoje, ako aj hodnotovú orientáciu prakticky využívať vo všetkých finančných aspektoch jeho osobného a občianskeho života.

Je nevyhnutné, aby sa uvedeným problémom zaoberali pedagogickí zamestnanci, a to aj prostredníctvom zasadnutí pedagogického klubu, ktorý sa venuje uvedenej problematike.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Metódy a prístupy vedúce k rozvoju finančnej gramotnosti

Odporúčame pre činnosť pedagogických zamestnancov v procese edukácie tieto metódy, ktoré majú vplyv na rozvoj finančnej gramotnosti žiakov:

Diskusia je výuková metóda, ktorej podstatou je komunikácia medzi učiteľom a žiakom alebo žiakmi medzi sebou. Pri komunikácii dochádza k obojstrannej výmene názorov, argumentov, skúseností a pomocou nej žiaci nachádzajú riešenia daného problému. Základnou charakteristikou diskusie je vzájomné kladenie si otázok a podávanie odpovedí medzi všetkými členmi skupiny, je to teda inými slovami rozprava, pri ktorej dochádza k výmene názorov, skúseností a informácií.

Prínos tejto metódy spočíva v tom, že žiaci nie len rozvíjajú svoje myslenie nad danou látkou ale tiež sa rozvíjajú ich komunikačné schopnosti, vyjadrujú svoje názory, rozvíjajú schopnosť argumentácie, ale aj schopnosť tolerovať názor iného jednotlivca. Veľkým prínosom využitia diskusnej metódy je, že umožňuje žiakom vyjadriť svoj názor a vypočuť si názor ostatných, čím sa vzájomne korigujú predstavy o danom probléme. Napríklad môžeme metódu diskusie použiť pri riešení problému rodinného rozpočtu. Pomocou metódy buzzgroups môžeme napríklad vytvoriť podporujúce prostredie, v ktorom sa postupne zdieľajú nápady celej triedy. Výsledok tejto zbierky nápadov môžeme potom spracovať pomocou metódy brainstormingu alebo brainwritingu. Žiaci takto môžu diskutovať napríklad o odlišných potrebách pri tvorbe rodinného rozpočtu alebo môžu porovnávať nebezpečné obchodné techniky.

Diskusia môže mať niekoľko variant:

Diskusia v spojení s prednáškou

Diskusia v spojení s prednáškou sa používa vo výuke často. Môže byť zaradená pred prednáškou, kedy má motivačnú funkciu, v priebehu prednášky a po prednáške, kedy slúži ako zhrnutie, upevnenie a precvičenie práve preberanej látky a prednášajúcemu vytvára spätnú väzbu.

Diskusia na základe téz

Pred samotnou diskusiou je nutné samo štúdium zadaných téz (hlavných myšlienok), najčastejšie motívov pre založenie, používanie určitej veci, či hľadanie kladov určitého javu. Táto forma diskusie sa využíva pri aplikácii alebo precvičovaní učiva a je vhodná skôr pre väčší kolektív žiakov či študentov.

Panelová diskusia

Panelová diskusia je diskusia, ktorej saúčastnia žiaci a prizvaní odborníci na danú tému. Na začiatku diskusie vyjadrí každý odborník svoje stanovisko k danej téme pomocou krátkej prezentácie a po vystúpení všetkých odborníkov nasleduje diskusia.

Odporúčame vyššie uvedené metódy k implementácii do pedagogického procesu.

Metódy práce s textom- spoločne sme sa zhodli na užitočnosti dramatizácie pri tréningu práce so zákazníkom:

Dramatizácia a hranie rolí

Pri dramatizácii žiaci modelovú situáciu verne alebo voľne reprodukujú podľa úloh, pri čom sa pohybujú v priestore, využívajú gestá a mimiku. Vychádzame z textu (opisu situácie), s ktorým sa žiaci oboznámia na vyučovaní. Takouto formou si upevňujú vedomosti, rozvíjajú si slovnú zásobu, uvedomujú prepojenie medzi teóriou a praxou.

K dramatizácii patrí okrem iného aj hranie rolí a scény. Hranie rolí na rozdiel od scény nemá vopred pripravený scenár. Je zadaná iba situácia a úlohy, ktoré majú účastníci zahrať. Pri scénkach je scenár vopred pripravený. Ideálne je, keď si žiaci môžu scenár napísať sami, s pomocou a sprievodom učiteľa. Scenár by nemal byť úplne podrobný, aby žiaci v dostatočnej miere využívali svoju fantáziu. Pri dramatizácii je vhodné postupovať tak, že žiakov najprv uvedieme do dramatickej situácie čítaním alebo prerozprávaním deja, potom rozdelíme triedu do skupín. Učiteľ určuje časový limit, usmerňuje v prípade potreby žiakov. Po uplynutí časového limitu vyzveme žiakov, aby predviedli svoju dramatizáciu.

Záver patrí spoločnému hodnoteniu nielen výkonu, ale aj charakterov. Učiteľ môže pri dramatizácii zadávať žiakom aj rôzne úlohy, ktoré súvisia s tematickým celkom. Tieto úlohy dávame väčšinou tým žiakom, ktorí práve nerobia dramatizáciu.

Odporúčame aplikáciu brainstormingu s cieľom zvyšovania úrovne finančnej gramotnosti žiakov:

Brainstorming (búrka mozgov)

Brainstorming je jednoduchá skupinová vyučovacia metóda nenáročná na čas, prípravu, realizáciu i pomôcky a stredne náročná na vedenie žiakov, spracovanie a využitie výsledkov práce. Jej princíp

spočíva v tom, že žiaci vyjadrujú svoje názory na zadanú tému. Pomáha rozvíjať slovnú zásobu, kompetencie k riešeniu problémov (sústredenosť na tému, návrhy riešenia), komunikačné kompetencie (výstižné vyjadrovanie, aktívne počúvanie, rešpektovanie pravidiel v skupine) i osobnostné a sociálne kompetencie (zvyšovanie sebavedomia, zlepšovanie klímy v triede). Je vhodná na ktorúkoľvek časť vyučovacej hodiny. Skupinu tvorí celá trieda, učiteľ zvolí spomedzi žiakov iba zapisovateľa, prípadne i pozorovateľa.

Kľúčové slová

Táto metóda je veľmi dôležitá a nie len pri práci s textom. Zhodujeme sa, že musíme podporovať žiacke kompetencie určovať a ďalej pracovať s kľúčovými slovami. Sú nie len užitočné pri práci s registrami, štítkami a ďalším značením textu všeobecne, ale aj ako spôsob myslenia. Kompetencia dobre určiť kľúčové slová tiež hovorí o žiakovej schopnosti rozumieť textu a vytiahnuť z neho dôležité prvky, čo považujeme za významné preventívne opatrenie v oblasti kritického myslenia pri práci s finančnými zdrojmi.

Odporúčame implementovať vyšší podiel neštandardných problémových úloh z oblasti finančného vzdelávania do edukácie, ktoré zvyšujú úroveň finančnej gramotnosti žiakov:

Štandardné úlohy kladú dôraz na pamäť, na kopírovanie vzoru a len málo sa prispôbujú individuálnemu rozvoju žiaka. Štandardné úlohy delíme na:

- úlohy, ktorých riešenie vyžaduje použiť známe pravidlo,
- úlohy, ktoré sú zopakovaním už známeho postupu.

Riešenie týchto úloh má len malý podiel na rozvoji finančnej gramotnosti žiaka. Väčšinou tieto úlohy plnia kontrolnú funkciu:

- zisťovanie úrovne poznania žiaka v oblasti pojmov,
- zisťovanie úrovne poznania žiaka v oblasti základných vzťahov, postupov, symbolov.

Príklady štandardných úloh:

1. úlohy založené na pamäťovej reprodukcii poznatkov:

- úlohy na reprodukcii faktov, čísel, pojmov,
- úlohy na reprodukcii definícií, noriem a pravidiel.

Formulácie úloh tohto typu najčastejšie začínajú napríklad týmito slovami:

- definujte,
- ako znie,
- čo platí,
- zopakujte.

2. úlohy vyžadujúce jednoduché myšlienkové operácie, ktorých obsahom je:

- meranie, váženie, jednoduchý výpočet,
- popis faktov, vytvorenie zoznamu, súpisky,
- vymenovanie a popis procesov,
- pozorovanie a rozlišovanie,
- triedenie a klasifikácia.

Formulácie úloh tohto typu začínajú napríklad týmito slovami:

- vymenujte časti,
- uveďte postup,
- vypočítajte,
- nájdite spoločné znaky,
- určte rozdiely.

Štandardné úlohy sa spájajú prevažne s transmisívnym odovzdávaním informácii žiakom a s tradičnou motiváciou.

Žiak nie je v tomto prípade vedený k samotnému bádaniu vzťahov a v jeho mysli nevzniká spojenie medzi „neviem“ a „chcel by som vedieť“.

Protiklad tradičnej motivácie je konštruktivistická motivácia, ktorá je charakterizovaná dvoma parametrami:

1. parameter: v mysli žiaka dochádza k vyvolaniu investigatívnej zvedavosti.
2. parameter: vytváranie izolovaných modelov.

Neštandardné úlohy:

- aktivizujú žiaka k vytváraniu vlastných riešiteľských stratégií,
- rozvíjajú jeho predstavivosť a dedukciu,
- rozvíjajú medzipredmetové vzťahy. Žiak hľadá komplexné riešenie úlohy a využíva svoje vedomosti z rôznych oblastí života.
- zvyšujú efektivitu výučby,
- značnej miere odstraňujú formálne prijímanie informácii, ktoré nevedie k vytváraniu trvalých poznatkov.

Odporúčame pokračovať v pláne činností pedagogického klubu aj v ďalšom školskom roku 2021/2022.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Ingrid Rigáňová
12. Dátum	30.6.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Katarína Hartmannová
15. Dátum	30.6.2021
16. Podpis	